

POŚLANIEC

POLSKO - KATOLICKIEGO KOŚCIOŁA

MESSENGER OF POLISH CATHOLIC CHURCH

Tygodnik poświęcony sprawom religijnym, społecznym i naukowym.

Rok II.

Newark, N. J., Niedziela, 23-go Marca 1924 r.

No. 12.

Copy 3 cents.

Pojedyńczy Nr. 3 centy.

PRZEDPŁATA: ROCZNIE \$2.00 — PÓLROCZNIE \$1.00.

KS. JÓZEF ZIELONKO, Wydawca. 74—13th Avenue.

O PROHIBICJACH.

Prohibicja, czyli nakaz wstrzemięźliwości. Tam, gdzie są nakazy wstrzeźliwości od czegoś, jest też i zakaz używania czegoś. Są różne nakazy czyli prohibicje. O prohibicji częściowej, czyli zakazie spożywania mięsa w pewne dni, czyli tak zwane posty, a o których traktuje i poucza wszystkich trzecie przykazanie papieskie czyli kościelne, to wiemy wszyscy, jak ten zakaz czyli prohibicja wygląda, a o czym już w No. 6-ym „Posańca” z dnia 10-go lutego, b. r. wszyscy się dowiedzieli.

O prohibicji, czyli zakazie używania trunków rozpalających da się zauważyć zupełnie co innego. Otoż gdy dawniej pili umiarkowanie i to niektórzy, dziś piją bez umiarkowania wszyscy, a nawet i dzieci. Każdy niemal dom, to gorzelnia, a co róg to karczma. — Najlepiej zaś charakteryzuje prohibicję poseł do Kongresu George H. Tinkham z Mass., dowodząc, że w Washingtonie więcej piją, aniżeli w Londynie i Paryżu. Pan Tinkham powiada, że w 1922 roku na ogólną liczbę mieszkańców Londynu 8 milionów, było morderstw 28, zaś na ogólną liczbę mieszkańców miasta Washington, pół miliona, było morderstw 38. W Paryżu, w

roku 1923, 16 tysięcy osób było aresztowanych za pijaństwo. W Washingtonie liczba aresztowanych za pijaństwo dochodziła do 8-miu tysięcy. Pan Tinkham dowodzi, że statystyka miejskiej policji notuje zwyczaj aresztowanych, podczas gdy liczba mieszkańców stoi w miejscu. Od 1910 do 1923 roku liczba mieszkańców miasta Washington podniosła się o trochę więcej niż 31 procent. Morderstw o 271 procent, kryminalnych napadów o 307 procent, wielożeństwo i wielomęstwo, czyli bigamia o 83 procent, rabunków o 103 procent, nierozmyślnych zabójstw o 250 procent, nielegalne posiadanie alkoholów o 700 procent, przewożenie alkoholów o 4,504 procent, a sprzedaż zakazanych trunków o 1,079 procent. Tak wygląda prohibicja w mieście Washington, w mieście tem, w którym są ustanowione prawa dla całego kraju. W innych miastach Ameryki, na-

HILL TEATR

SPRINGFIELD AVENUE,
przy zbiegu So. Orange Ave.

5 WSZYSTKICH GWIAZD 5

Wodewil i Ruchome Obrazy

Poniedziałki i Czwartki zmiana programu.

od 1 p. p. do 11-jej wieczór.

pewno nie lepiej się dzieje. Tu w Newarku od prohibicji niektórzy zamiast prosto — chodzą krzywo — a czasami do domu nie umią trafić.

Takie prohibicje nie są żadnymi prohibicjami. Są to kpiny z drowego rozsądku i są poniżające godność człowieka i państwa. Jeżeli prohibicja alkoholowa nie będzie zniesioną albo zmodyfikowaną. Bogacze za trunki, cały dorobek wyszlą zagranicę a biedni się zatruwają lichymi domowymi wywarami, w ciągu pięćdziesięciu lat ludzkość zdziczeje, a bogactwa Ameryki pójdą tam, gdzie wyrabiają dobre trunki.

Widzimy, że dwie prohibicje nie są nic warte. Przypatrzmy się teraz jak wygląda trzecia prohibicja, to zakaz że nieniania się księży w rzymsko-katolickim kościele.

Ponieważ na tle tej prohibicji spełniono masy aktów, nieraz bardzo poniżających godność człowieka, aktów niefhonorowych, nieuczciwych. Przeto proszę Szanownych Czytelników o cierpliwość z góry też przepraszam, że nieraz będą musieli się zarumienić.— Fakt jest faktem, i jako taki musimy chcąc niechcąc przyjąć do wiadomości.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Włoska gazeta „La Epoca” donosi, że bazylika św. Piotra w Rzymie, jest starannie odnawiana i robione są zmiany z powodu odbyć się mającej uroczystości włożenia na głowy dwóch błaznów czerwonych kapelusików. Na tę ceremonję mistrz błaznów, Plus XI. będzie niesiony w lektyce zwanej „Sedia Gestatoria”, korytarzem, łączącym pałac papieski z kaplicą sakramentów, w której to kaplicy będzie oczekiwało nań święte kolegium świętych błaznów w czerwonych kapelusikach.

Cała ta uroczystość wraz z kapelusikami ma kosztować pół miliona dolarów, a które mają złożyć dwaj pan-

cze z Ameryki, Hayes, ajrysz z New Yorku, i niemczak, Mundelein z Chicago. 3 miliony ajryszów w Ameryce będą mieć obecnie 4 błaznów w czerwonych kapelusikach za łączną sumę jednego miliona dolarów. 4 miliony Polaków w Ameryce, nietylko, że żadnego niemają błazna w czerwonym kapelusiku, ale nawet niemają półbłaznów to arcybiskupów i ćwierć błaznów — to biskupów. Niemczak Mundelein wydał świadectwo psa warte o moralności polskich sługusów, to rzymsko-polskich księżach, że są złodzieje, rozpustnicy, pijacy i jeszcze tam coś, to za to od papieża dostał wyższą rangę. Polsko-rzymscy księża muszą się obyć smakiem i zamiast rozłupanych czapek lub czerwonego kapelusika, będą i nadal nakrywać głowy mycką o 3 rogach, a to niby dla tego, że djabła malują z dwoma rogami, ksiądz zaś trochę starszy rangą, więc może się odróżniać jednym rogiem więcej..

Jezus chodził boso, z odkrytą głową, nie miał gdzie głowy skłonić.—Apostołowie naśladując Jezusa, TAK samo żyli i cierpieli. Dziś różna hołota i wyzyskiwacze podszywają się pod ideę Jezusa i Apostołów. Kupczą religją, sprzedają i kupują tytuły. Biednego Jezusa, biednych Apostołów umęczeni haniebną śmiercią po to, aby męczyć i ze wszystkiego dorobku obdzierać najbiedniejszych. Ludu biedny, Ludu poniewierauy! Jak długo jeszcze będziesz cierpiał tę swoją zniewagę, wyzysk i upodlenie?..

Skarżą się dzieci ze szkoły parafialnej św. Stanisława, że siostry nauczycielki, nie każą im kupować żadnych słodczy, lecz te centy oddawać siostronom, nauczycielkom, a to niby dla tego, że w poście niewolno dzieciom używać słodczy, bo to grzech. Pytamy się niniejszem siostr, nauczycielek, czy wyłudzenie od dzieci centów pod fałszywym pretextem w poście nie

jest grzechem? Czy na to są siostry nauczycielki, aby dzieci zawczasu uczuły kłamstwa (i podejrzliwości w ważność i świętość tego, czego ich uczą? — A fe, wstydźcie się panny. Jeżeli wam za mało pieniędzy wpływa do waszej kasy na utrzymanie, to zmieńcie zajęcie. Dostaniecie odpowiednią zapłatę w fabryce, czy w handlu, a i niejedyn przyzwoity mężczyzna by się znalazł, któryby sobie z was niejedną wybrał na towarzyszkę życia, wtedy niepotrzebowałibyście się uciekać do takich aktów, jak zmuszanie dzieci, aby wam oddawały centy. Pomyślcie o tem i coś postanówcie.

17. Marca b. r., sędzia najwyższego sądu w New Yorku pan Platzek, rozpatrywał sprawę rozwodową pani Klary Hammerling z panem Louisem N. Hammerlingiem.

Pani Klara Hammerling dowodzi, że rozwód, który udzielił jej rabin żydowski w Austrii z jej mężem L. N. Hammerlingiem, w tym tu kraju nie ma żadnego znaczenia, zaś suma złożona w banku austriackim 250 tysięcy koron, jest stanowczo za małą, bo wynosi zaledwie \$5.

Adwokat pana Hammerlinga, pan Edward T. Moore, w asystencji byłego senatora stanu Vermont, pana Hollis, który obecnie praktykuje prawo w Paryżu, a który przybył na tę sprawę do New Yorku, złożył dokument cesarsko królewskiego sądu, uznający rozwód rabinistyczny w Austrii za prawomocny.

Sędzia Platzek orzekł, że pierwsze małżeństwo państwa Hammerling ze względu na to, że z tego małżeństwa jest troje dzieci, jest ważne. Drugie małżeństwo pana L. N. Hammerlinga też jest ważne.

Pan Hammerling przez swoich adwokatów, robi nową finansową propozycję swojej pierwszej żonie p. Klarze Hammerling, z powodu spadku ko-

rony austriackiej.

Pan Hammerling był ongiś prezesem Zjednoczonej Prasy Polskiej. Obecnie jest senatorem w Polsce i ulubieńcem rzymsko-katolickiego kleru.

Komentarze mogą sobie snuć wszyscy wedle swojej umysłowej zdolności.

Kościół Polski Katolicki przy zbiegu ulic Wilsey & Warren. — Nabożeństwa w niedzielę, o godzinie 10:30 przed południem; nauka dla dzieci o 3-ej po południu.

O RÓŻNYCH RELIGJACH I SEKTACH.

Sztuka ich stoi pośrodku między typem asyryjskim a egipskim. Kultura ich była znaczna; posiadali miasta, jak Kadesz, Karkhemisz (dziś Dżerablis) i Aszawa; siedzieli też w Sindżirli.

Wśród cegieł w Tell-Amarna znaleziono dwa listy pisane klinami babilońskimi i częściowo po babilońsku, ale zarazem w języku innym, nieznanym dotychczas, a który zowią arzawskim, gdyż są to listy Faraona egipskiego do księcia Arzawy. Listy te starał się objaśnić uczony norweski J. A. Kundtson. Autor uważa te listy za pierwsze dzieło w języku aryjskim i język chefycki ma za aryjski, mianowicie za alarodyjski. Liczne wyrazy (prawie wszystkie) dadzą się wyłożyć językiem armeńskim, greckim, słowiańskim, litewskim, naprzykład ara arm, air, u Platona Her („Ja Her armeńczyk...” w Królu Duchu) greckie heros; nazwy miast kończą się na awa np. Arzawa, lykijskie Tława itd.

Tel. 9109 Market

POLSKI DENTYSTA
Dr. B. B. MATZ
41 BROOME STREET
róg Springfield Avenue.

Chetyci byli to naród rasy aryjskiej, który jednak silnie uległ wpływow semickim; bogowie ich również przypominają bóstwa syryjskie, za wyjątkiem Tarku (bóg z młotem w ręku) i Teszuba (z błyskawicą.) Znaną jest u Chetyków Athavate i Attis, zwany później Papas; czczoną była Ma, zwana Ammas, grecka Rhea Kybela. — Rzeźbili też postacie w rodzaju sfinkсів. Obyczaje religijne przypominają Syryję. Imiona wielu bogów nieznane.

Chetyci, po krótkim rozkwicie, znikają z oblicza historii; zdaniem uczonych, wyemigrowali na północ, pomiędzy ludy skityjskie.

IZRAEL.

Wśród religii semickich — Izraelska zajmuje miejsce specjalne. Jest to kult Jahwe, Jachwizm, Jechowizm: pojęcie bóstwa, które się wiąże z tem imieniem, panuje nad rozwojem historycznym tej religii (Graf, Welhausen i inni), widzą w Pentateuchu trzy warstwy. Są to chronologicznie: 1. części narocyjne stare: jehowistyczna i elohistyczna (IX-VIII. w.); 2. Deuthorononion za Jozyasza (621); Kodeks kapłański, który powstał po wygnaniu i obejmuje część prawodawczą (w Leviticus, Exodus, Numeri); oraz część naracyjną).

Nazywają ją jeszcze ogólnie Mozaizmem; zazwyczaj nazwa ta służy jako określenie epoki od wyjścia z Egiptu i założenia państwa w Chanaanie, przy czem rozróżnia się okres prorocki i żydowski. Podział ten opiera się na hipotezie, że Pentateuch w swej całości — należy do czasów Mojżesza.

Ciąg dalszy nastąpi.

Upraszam przyjacielów swobody i kultury o pomoc finansową w wydawaniu pisma. Oraz o rozszerzanie pisma przez zjednywanie nowych abonentów.

Telefon Mitchell 3373.

Residence Tel. Bigelow 4534

Jerome Alper

POLSKI ADWOKAT
207 MARKET STREET
Newark, N. J.

Dla wygody naszych klientów otwórzono zostało drugie biuro:

256 Hollywood Ave., Hillside, N. J.

HENRYK SŁAWEK

POLSKI ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY

142 Ferry St., przy Monroe St.

A. BURWAN i D. CIUĆMAĆ

POLSKO-RUSKA GOSPODA
R6G MONROE i DOWNING STS.

Tel. Mulberry 4382

ST. NIERADKA

Akuszerka i Pielęgniarka
Poleca się względem Szan. Pań.

96 HOWARD STREET.

HILARY STEPCZUK

Sędzia Pokoju; Notariusz i Specjalny policjant.

Biuro Realnościowe i Asekuracja

103 WALLACE STREET

Telefon Mulberry 5989

TRYBUS i TATARSKI

Elektro-Technicy

Zakładamy światła elektryczne, ustawiamy motory i wykonujemy wszelką pracę z gwarancją po cenach niskich.

186—13th AVENUE.

F. GOSZTYLA

POLSKA GOSPODA
56 MORTON STREET

MISJE DAWNIEJ A TERAZ.

To też to dopiero był urząd kapłana — co? Tacy więc kapłani, stosownie do swojego wykształcenia, zdolności i zajmowanego stanowiska umyślili też w jakiś dziwny sposób wydostać się z niewoli, a dojść do bogactwa i znaczenia. A stało się to bardzo łatwo. — kiedy bowiem papież Jan xv w 993 roku poraz pierwszy ogłosił Augsburskiego biskupa, Ulrycha, świętym dla całego Kościoła. Każdy oczywiście święty musiał czynić cuda; cudowności żadny świat sięgał i do nieba i do piekła po różne świętości. Ale bo też to był wten czas czas urodzajny na owych świętych. Gdzieś tylko sięgnął, toś zaraz wydobył jakiegoś świętego, a rzecz oczywista, że z pałaców biskupich, klasztorów, mnichów i mniszek najwięcej parę tylko miejsc w niebie dostało się królom, jedno też cesarzowi, szlachcie trochę więcej a szczególnie szlachciankom. Stan ubogi zaczął szemrać i okazywał swoje niezadowolenie tem, że na ziemi jest przez wszystkich poniewierany, a w niebie też nie ma swojego przedstawiciela. Postanowiono i temu zaradzić. Zrobiono napoczekiwanłu hiszpańskiego parobka dworskiego Izydora też świętym. A jakże! Ale kiedy ten parobek pod krzyżem się modlił to Pan Bóg z nieba wysłał aniołów, aby za niego pańską ziemię orali, gdyż przez to mógłby szlachcie być poszkodowanym. A przecież Bóg, jako wszechwładny Pan nieba i ziemi, musi mieć wzgląd na bogaczy ziemskich jako swoich kolegów... W ten sposób zachęcony lud, widział w nowych świętych dawnych swoich bogów, witał ich z otwartymi rękoma jako swoich przyjaciół. Każdy zaś nie wytłumaczony czyn nazywał cudem, a sprawcę tego świętym. Był gotów nietylko ludzi wszystkich u

R. M. DUBBIN

Polska Akuszerka i Pielęgniarka
poleca się Sz. Paniom. Wszelka porada darmo.

41 Broome St., róg Springfield Ave.

S. W. GAJDEMAK

POLSKA APTEKA

Recepty lekarskie naszą specjalnością
Róg 15-ej Avenue i Bruce Street.

A. DEMCZUK

RESTAURACJA

Smaczne i tanie przekąski w każdym czasie.

196 COURT STREET

między Howard i Broome Street

Pozdrowienie Czytelnikom „Posłańca”

SĘDZIA POKOJU I NOTARJUSZ

A. COHEN

231 COURT STREET

Tel. Market 9485

FR. RUSINIAK

Polska Gospoda, oraz hala na wszelkie zabawy.

62 JONES STREET.

Tel. Terrace 2953

FRANCISZEK BERGER

Budowniczy i Kontraktor.

230 BELMONT AVENUE

N. BERTL'S

Skład djamentów i wszelkiej biżuterji.

46 SPRINGFIELD AVENUE

znać za świętych, ale nawet i zwierzęta. W Dyecezyi Lyońskiej prostota duchownych potrafiła narzucić ludowi nawet psa za świętego i to jeszcze jako patrona dzieci. Gdyż ów pies miał utracić życie w obronie dzieci swojego pana... i wiele innych świąt, z których niektóre wcale nie miały świętej intencji a mianowicie: W Nowy Rok i Trzech Króli, czyli święto objawienia, obchodzilo duchowieństwo niższe święto błaznów, tak że jeden z nich jako biskóp błaznów przedrzeźniał czynności biskupie i kapłańskie, a inni zamaskowani rozmaite błazeństwa wykonywali po kościołach. Dziś błazeństwa te odbywają się na ulicy w tak zwanym "karnawale". Bywali też obierani opatowie błaznów i papieże błaznów. Na uroczystości te, zwane festami czyli od pustami w czasach dzisiejszych, zwykle zbierały się tłumy ciekawych z bliższych i dalszych okolic, aby się przypatrzeć różnym komedynom. Przysnać trzeba, że było też i na co patrzeć, bo oprócz tych błazeństw było także i święto osła. — Tak! osła, i to tego samego, na którym miał Pan Jezus wjeżdżać do Jerozolimy. Osła tego wprowadzali księża ubranego w komżę do kościoła, klękali przed nim, całowali go i witali błazeńską pieśnią... Do takich błazeńskich świąt potrzebne też były i stosowne kazania, więc też i one nie stety były i to w święto Zmartwychwstania Pańskiego. Zamiast o Ukrzyżowanym Chrystusie i Jego Zmartwychwstaniu kazać, opowiadali księża śmieczne bajeczki, jak to święty Piotr oszukał karczmarza za wypitek, aby tym sposobem dać ludowi wynagrodzenie za długi czas postu. A lud na owe bajeczki odpowiadał śmiechem wielka, nocnym i tym sposobem objawiał swoją radość wielkanocną...

PIOTR DOŁONGIEWICZ

Cukierki, Cygara, Paplerosy.

Cukierki, Cygara, Papierosy oraz
chłodne napoje.

14.. LIVINGSTON STREET

STEFAN KREMER

Polska Gospoda

220 BELMONT AVENUE

Telefon Mitchell 2733

J. KONDRAD

Sprzedaje Domy, Farmy, Grosernie.
Na Składzie Gramofony, Rekordy, Ma-
szyny do Szycia. Wszelka Reperacja.

145 BELMONT AVE.

S. KOZUBAL

SKŁAD WĘDLIN I WYRĄB MIĘSA

102 SO. ORANGE AVENUE.

JAN ŁOZOWSKI

Skład wędlin własnego wyrobu i
wyrąb świeżego mięsa.

64 SOUTH ORANGE AVENUE
róg Broome St.

E. GABINEK i J. ZAJĄC

POLSKA RESTAURACJA

Otwarta dzień i noc dla wygody
wszystkich.

Świeże pożywienie, ceny niskie.
64 JONES STREET

Telefon Mitchell 1655

JULJAN DEMKÓW

Sprzedaje Farmy, Loty i Domy

58 MORTON STREET

Telefon Market 2821

T. FLORKO

BIURO REALNOŚCIOWE

kupno i sprzedaż domów, farm i wszel-
kich interesów.

31 BEACON STREET

Przez pierwszych sześć wieków, kościół katolicki zwalczał krucyfiksy, bo na nich wieszano łotrów i zbrodniarzy. Przypominać więc, że „Chrystus-Bóg” uznany i ukarany narówni z zbrodniarzami najhaniebniejszą śmiercią przybiciem do krzyża wstydzili się ówczesni chrześcijanie, dla tego niepozwolali wyobrażać go w tym poniżającym stanie i używali jako symbolu baranka lub pasterza, niosącego baranka. Dopiero w roku 586 pewien malarz odważył się na wymalowanie krucyfiksów na syryjskim rękopisie mnicha Rabula. Lecz wielu chrześcijan gorszyło się tym widokiem; żyło w nich jeszcze wspomnienie krzyża jako szubienicy. Dopiero po siedmiuset latach kościół odważył się używać krucyfiksów wobec zezwolenia na to soboru kościelnego w Trulji w roku 692. Ale i wówczas robiono krucyfiksy rzadko; dopiero z czasem jak zapomniano o tem, że krzyż był szubienicą, zaczęto częściej sporządzać krucyfiksy, tak, iż dopiero około roku 1000 po rzekomej ukrzyżowaniu Jezusa, znak ten się rozpowszechnił. — Dziś znak krzyża jest w wielkiej czi, ale tylko u katolików rzymskich i greckich. Chrześcijanie i prawdziwie wierzący w Boga, niewiele sobie ważą i cenią zewnętrzne znaki, a to dla tego, że wewnątrz ich żyje Bóg, a oni w Bogu, a Bóg jest Duch nie materia... Skoro się znaleźli święci, okazała się potrzeba ich wyrobu, a w miarę za potrzebowania, powstawały pracownie owych świętych z różnych materiałów i różnej wielkości. Choć Pan Jezus miał tylko jedną Matkę N. M. Pannę i to koloru jednego. Dziś mamy tysiące Matek Jezusa, a każda inaczej wygląda i jedna od drugiej lepsza, w dodatku też w różnych kolorach. Gdy już ustanowiono fabrykację świętych, okazała się potrzeba wyszu-

kania ich Ciał, pozostałości po nich, ich miejsc zamieszkania i t. d. Tem zajęli się owi wędrowni duchowni, poczęli bowiem rozsprzedawać relikwie świętych, to znaczy: kości, nóg, paznokci i zębów.

Ciąg dalszy nastąpi.

S. ZBOROWSKA

Grosernia z buczernią i Owocarnia.

259 FERRY STREET

Tel. Mulberry 3199—0395

I. SIEGEL

FARBY, POKOSTY, OLEJE,
TAPETY.

8 CHARLTON STREET,
przy Springfield Ave., Newark.

STANISŁAW KLASŁO

Cuklerki, cygara, papierosy i chłodne napoje.

Dostarczam muzyki na zabawy.

92 FERGUSON ST.

Telefon Market 7239

JÓZEF ROTH

Polsko-Słowacki Pierwszorządny
MĘSKI KRAWIEC

Czyszczenie, prasowanie i reperacja
naszą specjalnością.

132 WEST STREET

między Montgomery i W. Kinney

ST. PALUBIAK

Polsko-Ukraińska Restauracja

oraz Hala na wszelkie okazje.

150 COURT STREET.

STANISŁAW KORDZ

Dostarczam muzykę na wszelkie zabawy po cenach możliwie niskich.

34 BEACON STREET

LEON GÓRSKI

BIURO REALNOŚCIOWE I GOSPODA
So. Orange Avenue i Howard Street.

DO SPRZEDANIA murowany dom — dwa sklepy i 13 pokoi, lota 28½X100.

Ulica handlowa, dzielnica polska. — Cena \$35,000.

DO SPRZEDANIA kilka innych interesów. Wiadomość w Redakcji Pośtańca.

KORNEL KACZOROWSKI

Nowo Otwarta Polska Gospoda

33 WEST STREET, róg Mercer St.

Tel. Mulberry 1927

J. FRISCH

Sędzia Pokoju — Notarjusz

Biuro realnościowe i asekuracja

102 MORTON STREET

Tel. Bergen 3483.

DR. LEON BANACH

2867 BOULEVARD

JERSEY CITY, N. J.

MARCUS BUCHNER

WIELKI WYBÓR WSZELKICH FUTER

Grzeczna usługa. — Niskie ceny.

96 SPRINGFIELD AVENUE.

12 SO. ORANGE AVENUE

Zawiadamiam Szanowne Towarzystwa i całą Polonję w Newarku, że zakupiłem OGRÓD (na wszelkie letnie wycieczki i zabawy na rogu New York Ave. i Jobez Street, Zamówienia przyjmuję zawsze gotowy do usług

S. CICHOWSKI

560 MARKET STREET

NEWARK, N. J.